

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJČÁR.

Agrárszocializmus.

Az aranykalászsza ékes rónaság fölött déli-
báb helyett fekete aggodalom lebeg. Iliába vár-
juk az aratók dalát, a kaszapengést! Vidám leá-
nyok nem fonnak koszorut érett kalászból, erős
legények nem versengenek, hogy ki vág nagyobb
rendet a ringó kalászból, aranyos hulláma ke-
nyértenger közepén.

Megzavarodott a magyar munkás feje . . .

Lelk tlen agitátorok addig tömték az agy-
velejét éretlen gondolatokkal, míg megtántoro-
dott lelke s eldobta magától a szűz magyar
földhöz való hűségét s keserűséggel, elszánt nem-
bánomsággal áll félre, daczosan követel, meg-
gondolatlanul, vétkesen fenyegetőzik.

Hát mi is szeretnők olyan tisztának látni
a helyzetet, mint ahogy az intézők képzelik, de
nem zárkozhatunk el az aggodalomtól, hogy
ennek a vetélkedésnek mindenképen szomorú
következménye lesz.

Szomorú a munkásra, szomorú a gazdára,
szomorú pedig az országra, a magyar hazára is.

Ha hatalmunkban volna, intő szavunkkal
végigjárnók az országot s szólván a jó magyar
arató munkásokhoz, a derék magyar gazdákhöz
s a kötelességüket ismerő hatóságokhoz, hogy
együttes erővel keressék és találják meg a ki-
bontakozás fonalát s ne vigyék a végtelékig, ne
engedjék kenyértörésre a dolgot.

Az országra nézve nagy veszedelem lesz, ha
nem sikerül a békét létrehozni.

Atyámfiához, * * *
— a jó magyar arató mun-
kásához elszállnék jó szándék alakjában, bekopog-
tatnók az ablakán, összegyűjteném őket a malom
alá és elmondanám nekik a Menenius Agrippa
meséjét, a hasról meg a végtagokról.

Elmondanám, hogy a mikor a kéz, meg a

láb, meg a nyelv, meg a fogak, meg az összes
szervek föllázadtak a has ellen, hogy minden
csak ő mitta történik, a kéz, láb dolgozik, a
fogak rágnak, a nyelv nyeli az ételt, csak azért,
mindig azért, hogy a has, a bendő minden nap
tele legyen s lomhán, jóllakva lustálkodjék, —
elmondanám, hogy mi történt akkor . . . A kéz,
a láb, a száj nem dolgozott, a has nem kapott
ételt . . . Egy ideig jól ment a dolog, a végtá-
gok diadalmaszkodtak, s csak a gyomor, a
hasnak fájt az üresség . . . De bezzeg aztán!
A gyomorból nem került vér az erekbe, a szívbe
s lassankint elhalt nemcsak a gyomor, hanem a
láb, a kéz, az agyvelő, az egész ember.

Éhen veszett az egész emberi szervezet! . . .

Ilyen emberi szervezet az ország is . . .

Iliába akarjuk magunk elől eltakarni a jövődőt,
látunk kell, hogy mi fog történni, ha a segítő
munkás kéz megtagadja az aratást, a gabona
lábbon marad s ott vész el a gazdának minden
reménye, az országos vagyon egy nagy része . . .

Mi lesz ebből, uramfia!

A gazda, a kit súlyos megpróbáltatások vagy
adók ugy is válság felé sodornak, — tönkre
megy. A gabona hiány miatt éhínség támad az
országban és iszonyu drágaság, mely már az
aratói sztrájk hírére is beállott. Súlyosbíja a
helyzetet az, hogy 30-40.000 munkás kéz, mely
máskor legalább a nyári hónapokban megkereste
a téli élelmet, — ha szűken is de legalább ke-
nyérre, szalonárra valót, — most még kenyéret
sem takarít meg a télire, mert nem akar dol-
gozni, s így nem keres semmit.

Ítéle meg mindenki maga, hogy mi lesz
akkor, ha nem győz még ideje korán, most az
utolsó órában, a józan ész, a magyar munkás-
nak ez a dicséretes jó tulajdonsága.

Mi lesz hát? A gazda majd csak betakarít,
félannyi tót munkással, meg katonasággal, két-
szer annyi idő alatt; de drágább lesz a gabona,

az élet, drágább a kenyér s a tél egy inséges
országgra fog ráköszönteni dermesztő fagyával.

Jó magyar nép! Az éhség rossz tanácsadó!
Ne várd be, hogy kunyhódba koldusbotot vigyen
a nyavalya. Alkudj meg emberségesen a földes-
gazdával és mentsd meg őt is, magadat is a
veszedelemtől!

És a faluk végéről beszállnék minden ma-
gyar földbirtokos házába s a lelkébe irnám a
főnt elmondottakon kívül még azt is, hogy a
tanult, művelt embereken van most a közeledés,
a megértetés sora. Itt a gőg, a nembánomság,
meg a fenyegetés nem használ semmit.

Itt csak egy érhet sikert, a becsületes, őszinte
magyar szív, s az az uri kézszerítés — mely
legelőször csap bele a kérges arató tenyerébe,
békés megegyezés után, — többet ér ezer án-
kétnél s hetekig tartó diplomatalánál.

A birtokos maga menjen el a munkások
közé kibékülni. A csendő, meg a katona meg-
őrzi a termést, de le nem aratja a gabonát s
utóvégre nem hisszük, hogy a magyar munkás
erőszakhoz akarjon nyulni.

Ha a magyarok Istene most megszállná an-
nak a sok jó magyar szolgabírónak, községi jegy-
zőnek, papnak, tanítóknak a szívet, meg volna
oldva a szomorú kérdés egész hosszában. A ki-
nek szavára legjobban hallgat a nép közülük az
mondja meg nekik, világosítsa fel őket, hogy a
magyar hazának veszedelméül dolgozik minden
egy aratólegény, aki nem hallgat az okos
szóra!

A magyar haza! Néhol már azt mondják,
hogy nincs haza, ők „nemzetköziek.“ Hát ezek-
nek a pernahajdereknek magyarul az, hogy
a munkás minden országban hazafi, mihelyt ke-
nyeréről van szó. Franciaországban a múlt év-
ben Marseille környékén 1500 olasz munkást
kergettek ki s 30-at megöltek, sok százat meg-

SZARVAS és VIDÉKE TÁRCAJÁJA

„Jól érett.“

Diákhistoria.

Ira: POLGÁR GÉZA.

Fehér Gyurka, polyhedző állu nyolczadista, talen-
tumos fiu volt. Jól tanult mindég s most, az ifjúságtól
annyira retteget érettségét „jó“ eredménnyel tette le.
Tehát „jól megért.“ Szegényke olyan nagyon örült en-
nek az eredménynek, hogy azt alig lehet leírni. Ezt érez-
ni kell s mi valamennyien, — egyelőre bájos hölgyolva-
sóim 99%-át kivéve élvezhetjük azt a főlemelő, kimodha-
tatlanul boldogító érzést, amely annak a tudatára eb-
reszt, hogy mi szabadok, nagyobb, nehezebb tette éret-
tek vagyunk. Velünk nem fognak ezentul holmi közpí-
kolai professzor urak paczkázni, mi már szabadon czi-
garettázhatunk, mi nekünk már szabad; saját külön vé-
leményünk is, lehet, sőt mi már beleszólhatunk abba is,
hogy a Mariska szép leány, és hogy jó feleség válik-e
belőle . . . azaz hogy pardon; ez csak a Fehér Gyurka
saját külön véleménye, mert mi többiek a Mariskát ta-
lálva más néven nevezük . . .

Ugy bizony, Fehér Gyurka, most már komo-
lyan kezdte a dolgot mérlegelni. Ej istenem, hiszen ő
már elég érett ahhoz, — gondolta, — el végre a papá-
nak szép vagyunkája van, Mariskák is gazdagok lehet-
nek, mi kell hát egyéb? . . . Hevesen dobogni kezdett
most a Gyurka szíve és pedig azt dobogta hogy: Sze-
relem. Igen, igen szerelem kell! És meg lesz az is!
Vagy talán már meg is van? És Gyurka kutatni kez-
dett a „multban“. Ráakadt arra, hogy azért a leányért
mennyit kellett szenvedni. Ráakadt azokra a versekre,
a melyeket „Hozzá“ írt és a melyeket a „Gyuri bácsi“
az a lelketlen iskola szolgálta híverül rendszeren — az
osztályfőnök urhoz. Ilyenkor szigorúan megbüntették
Gyurkát, de azért ő eltűrte a szenvedést akár csak
egy mártír. Tehát nem küldhette hozzá leveleket, csak
látta, nézte folyton és érlelődött fokozódott benne foly-
vást a szerelem. Emléke is volt Mariskától; egy név-
jegy. Ezt ugyanis Mariska egy alkalommal leejtette
Jakásának utcai ablakából és Gyurka így tudta meg
a nevét, azért a névjegyen az állt, hogy: „Mariska“
A kis hesszukas névjegy aranyseleű volt és illatos,
tehát nem lehetett másé mint az övé. És ezt Mariska
feltétlenül neki szánta, mert mindég olyankor hajolt ki
az ablakon, amikor a VIII. osztály növendékei között
— élükön az osztályfőnökkel — ő is kijött. Néha meg-
esett ugyan, hogy a Gyurka Mariska arczán holmi

borus felhőket látott tornyosulni, ah, de mit tesz az
majd elcsolatja ő azokat, mihelyt feleségül veszi, amikor
majd magának mondhatja azt a szép szöke fejeeskét
Ropogant szerette volna Gyurka az utcán is látni Ma-
riskát, de ez még egyszer sem sikerült, nyilván azért
mert nagyon szigorúan tartották odahaza Mariskát.
Oh de most ő dönteni fog! Igen! Bátorsága, — az
ugyan még most nincs, de majd lesz. Elhatározta, hogy
felmegy hozzájuk, kitarja Mariska előtt szívet s ha
kell, a maturáját: megvallja határtalan szerelmét, amely
úgy készült el az utolsó iskolai év harmadik időszaká-
alatt, mint érettségire és ha ott jól megállotta helyét,
miért ne tudna ő az élet küzdelmeivel megbirkózni;
ha Pitagorasz, Carnot-t levelet, miér nem tudna egy
gyöngye asszonyt vezetni a karján és az élett
utain.

Gyurka tehát elhatározta, hogy mindezt a jövő
héten az iskolai záró ünnepély utáni napon déli 12.
órákor cselekszi meg. Az nap estére igérték meg on-
nan hazulról is, hogy Gyurkának megjön az apja, hogy
őt hazavigye. Mily hatalmas meglepetés lesz, ha majd
asszonyt visz a szülői házhoz, mint fog ennek örülni
a mama, hát még a kis Bözsike, a Gyurka hugoc-
kája, akinek lesz majd kivél játszadozni Mariskában
Odahaza — Csikon — mert Gyurkákknak ott óriási
birtokuk van, apa kihasított egy nagy darab földet

sebesítettek közülük. Amerikában a gyárakból kiülőzők a tót és magyar munkásokat, a német határról a munkások visszakergetik az olcsóbban dolgozó orosz parasztokat.

Azt mondják, ez a mi hazánk, nekünk van jogunk itt elősorban megélni. Hát a magyar munkás volna csak olyan eszeveszett, hogy rendes aratómunkáját elhagyva, tűrné, hogy mások végezzék el a termés betakarítását.

Ezt nem hisszük el! Ha akad ember, aki a munkások és birtokosok közt elvállalja a becsületes közvetítést s mind a két félben meg van a hajlandóság a békére, akkor nem kerülhet kenyértörésre a dolog.

Hogy arra kerüljön, attól Isten óvja a magyar munkást és a magyar hazát.

H I R E K.

— **Iskolai értesítő.** A napokban jelent meg a szarvasi főgymnasiumnak az 1896—7-dik iskolai évről szóló értesítője Benka Gyula igazgató-tanár szerkesztésében. Az iskolai értesítő célja: számot adni a lefolyt iskolai év eredményéről. Ezt találjuk meg ezen szép és könnyen áttekinthető, szakavatott összeállítású értesítőben is. Az értesítő e mellett mindjárt a kezdetén, Szarvas város határának virágos mérges növényei ismertetését is magában foglalja. Ez ismertetésben a határunkban feltalálható virágos mérges növények természetrajzi leírását, a szerző Plenczner Lajos tanár, tudományos alapon, igazi szakismerettel tárgyalja. Ezután következnek szép rendben az évi jelentéseknek statisztikai rövidsége s 106 oldalra terjedő sorozata, melyből, mint lényegest megemlítjük, hogy a főgymnasiumnak az 1896—7 iskolai évben is szép számú hallgatója volt, még pedig összesen 419, melyből önbevallásuk szerint 405 magyar, 6 német, 5 tót, 3 román, és amely összes létszámból 158 helybeli, 119 békés-megyebeli 141 más megyebeli és 1 külföldi volt. Végül ki kell emelnünk Benka Gyula igazgató-tanárnak az értesítő záradékát képező s a jövő tanévre vonatkozó ismereteket tárgyzó értesítését, melyben a tőle megszokott szép bölcseséggel és előre látó gondoskodással óvatosságra inti a szülőket a gyermekeik elhelyezésénél követendő eljárásban, mert úgy mond: a személyes felügyelet hiánya, az ellenőrzés és serkentő példaadás elégtelensége és sokszor a lakásviszonyok okai, hogy a csekély önállóságu ifjú eltévelyedik, mogrestül. Pedig a nevelés nehéz feladataival foglalkozó szülőknél és nevelőknek nem szabad felednie, hogy a „cseppek kivájják a követ.“ — Nagy örömtükrre szolgál, midőn látjuk, tapasztaljuk, hogy főgymnasiumunk jeles és a képzetség legmagasabb fokán álló tanári karának gondjai alá helyezett gyermekeink bizton kezek alá kerültek s azon legforróbb óhajításunk megvalósulását ezuttal is jól esik konstatálnunk, hogy az ő gondjaikra bizott gyermekeink példés nevelésben részesülnek testileg, szellemileg, vallásban erkölcsökben és a gyakorlati tudományokban egyaránt.

— **Elszámolás.** A szarvasi főgymnasium nálunk időzött és ittlakó tanuló ifjusága által rendezett nyári

táncszünet 132 frt 40 kr bevételt eredményezett ezzel szemben volt 80 frt 70 kr kiadás úgy, hogy a tiszta jövedelem 51 frt 64 krt tesz ki. Felülhívták a következők: A költségek fedezésére grf. Csáky Albin ő exelentiája s szarvas város képviselője 10 frt. Ezen kívül: Balla Sándor 2 frt 40, Dr. Solti Károly 4 frt 20 kr, Kristóph Frigyesné 1 frt 40, Dr. Mázor Elemér 1 frt 20 kr, Szirmay L. Árpád 1 frt 20 kr, Lusztig Sándor, Borsits Ignácz, 1'40—1'40 Ponyiczky Máté 70 kr, Veinberger Mihály 50 kr, Kristoffy János 60 kr, Marcssek Ferencz, Urbanek Nándor, Réthy Sándorné, X. Y. Schrötter Miska, Kreesmarik Endre, Katona N., Szöllösi Jenőné, Pérczel János, Kutlik Endréné, Kloós, Dérczy Péterné, Deli József, Szlovák Jenőné, Sterbercz Gábor, Stein Albertné, Valdner Ignácz, Reisman Adolf, Grósz Ármán, Grimm Mór, özv. Szöllösy Benőné, 40 — 40 kr.

— **Anonim levelet** kaptunk, melyben a legkomolyabban és minden tréfa és felültetés kizárásával az van ígérve, hogy a deák mulatságon, a pénzszedő zsebéből elveszett 100 frtnak ki által történt megtalálásáról egy feltétel alatt értesítést adhat a levélírója. A feltétel ugyanis csak annyiból áll, hogy nevét ne áruljuk el. Amennyiben a levél őszinte szavai bennünket arról győzték meg, hogy ezen anonim levél megérésztése nem valami időtlen tréfát kedvelő éretlen viczeze akar lenni, s amennyiben más út-mód nem áll rendelkezésünkre az anonim levél írójával tudatni, hogy ezen feltételnek magunkat teljes készséggel alá vetjük és kérjük az illetőt, legyen szíves egész őszintén velünk közölni azon egyén nevét, kinél az elveszett 100 frt összeg megtalálható. Mi ígéretet teszünk és azt beülbelteli kötelességünknek ismerjük, hogy önnök nevét titokban tartjuk.

— **Kérelem.** A főgymnasiumi tanuló ifjuság nálunk időzött része által tartott nyári táncmulatság alkalmával a pénztárnokként szereplő Kreesmarik Endre VIII. osztálybeli tanulóknak egy 100 frtos bankjegy belső zsebéből kicsusztott és elveszett. Nevezett Kreesmarik Endre most ezuton kéri fel a becsületes megtalálót, hogy — miután neki ezen összegnek megtérítése, szüleinek szerény anyagi viszonyok között léte miatt, nagy anyagi kárral járt s súlyos megterhelésbe került — szíveskednék azt kezeihez származtatni, tisztelettel kéri Kreesmarik Endre VIII. o. tanuló.

— **Sertésvész.** Alig van hét, hogy a sertésvész itt-ott történt fellépéséről hírt ne adnánk. Most ismét a sertésvész újabb fellépéséről kell hírt adnunk. Ugyanis, Mezőtur város határában a sertésvész ismét nagy mérvben fellépett, ennélfogva Mtur város határában a sertés állomány lezárattott. Tehát onnant a zárlat feloldásáig sertést ki szállítani szigorúan tilos. Csak a vágás alá szánt sertések vihetők ki, azok is a hatósági engedéllyel meghatározott feltételek mellett. A mezőturi rendőrkapitányi hivatal a legszélesebb körű intézkedést megtette a sertésvész továbbterjedésének megakadályozása céljából. Erről Szarvas város közönségének azért is szükséges tudomást szerezni, mert a mturi határhoz tartozó, tehát szintén zárlat alá helyezett Alsó részi tul a Körösi dűlő egészen a szarvasiak birtokában van.

— **Rendőri hírek.** A szentesi főkapitányság kö-hírré teszi, hogy a Körös folyóból egy fenyőszáj fogatott ki, melynek gazdája ez ideig nem jelentkezett. — Csaba község területén a száj és körömfájás a marha-állományban kiütött. A kellő óvintézkedések megté-

tettek. — Katona István és Barják Mária endródi lakosok 10 éves Károly nevű fiuk július 5-én a Körösbe fuladt; ez ideig kifogni nem sikerült. — Dvoracsek Károly czepléi illetőségű kárpitos segéd és Szokolay Kálmán asztalos nyomozása elrendeltetett. — Tóniszalási pusztának a száj és körömfájás miatt elrendelve volt zárlat alól való feloldása állatorvosilag véleményeztetett. — Bánfalván a hatósághoz érkezett hivatalos jelentés szerint megszűnt a sertésvész s a község datára feloldatott a zár alól.

— **Tanitói árvaház Szegeden.** Wlasics Gyula kultuszminiszter elhatározta, hogy mintegy 250 árva részére Szegeden állami tanitói árvaházat létesít. Szeged városra az építés czéljaira egy millió téglát ajánlott fel.

— **Mozgalom.** A városok rendezéséről szóló törvényjavaslat előadói tervezete elkészült. Ez alkalmából Máramarossziget rendezett tanácsu város tisztviselői nevében Dr. Pap Tibor polgármester felhívást intézett az ország összes rendezett tanácsu tisztviselőihez, melyben egy országos értekezlet megtartását czélozza. Amennyiben nemcsak a rendezett tanácsu tisztviselőknek, kiknek sorsáról a törvényjavaslat intézkedik, érdeke, hanem az ország érdeke is kötelességükké teszi, hogy az óhajtott, várva várt javaslatához, mely csak részben felel meg a hozzáfűzött várakozásnak hozzá szóljanak azok, akik közvetlenül vezetik a városok közigazgatását s akiknek tapasztalatai különösen gyakorlati szempontból volnának hivatalos megvilágítani a javaslat egyes intézkedéseinek czélszerűségét és gyakorlati értékét: — szükséges és kell is módot találni arra, hogy a közigazgatási tisztviselők tapasztalataikat, óhajtásaikat egymás között megbeszélhessék, kicserélhessék s azokat illetékes helyen kifejezésre is juttassák. Erre vállalkoztak a Máramaros város tisztviselői, a midőn felhívást bocsájtottak ki, melyben felkérlik a rendezett tanácsu városok polgármestereit, hogy tisztviselő társaikkal értekezletet tartván, azon szándékukat hogy a Máramaros-Szigeten tartandó országos értekezletre megbízottat küldenek-e ki, Máramaros város polgármesterével Dr. Pap Tiborral július hó 31-ig közöljék. Ha az értekezletre legalább 40—50 résztvevő jelentkezik, az értekezlet megtartatik s ez esetben a vendégek elszállásolásáról, valamint kedvezményes vasúti jegyek engedélyezéséről gondoskodnak. Az értekezlet után a szép fekvéű és szépen fejlődő magyar város és kies vidékének, valamint a mellette levő sóbánya művek megszemlélése czéljából kirándulás is van tervbe véve, mely a tervezett nagy feladaton kívül is eléggé megfogja juttalmazni a résztvevők oda utazásából eredő fáradozásait. A szent ügy nevében kéri a minél számosabb részvételt: — Dr. Pap Tibor polgármester.

— **Jókai.** A hányszor ezt a nevet az irodalmi rovatban czímül adjuk, az mindannyiszor ünnepet jelent a literatúrában. Most is az. Koszorus poétánk összes műveiből megjelent a hetedik sorozat, újabb tíz kötet regény és novella. Jókai termékenysége, a mely a világ-irodalomban szinte páratlan, most tetszik annak igazán a mikor az eddig megjelent sorozatokkal együtt, hetven vaskos kötetbe illeszkedik tüneményes faatazójának annyi remeke. Ezt az újabb sorozatot is Jókai maga rendezte sajtó alá, úgy, hogy méltán sorakozik a többihez. Technikai szempontból is eseményszámba megy ez

épített rá egy pompás kis házikót, és ők ketten majd ott fognak éldegélni gazdálkodva és szeretve egymást forrón igazán, akárcsak a tubagerlek.

Igy szötte a Gyurka az ő ábrándos álmait, amíg „felvirradt végre a dicső nap hajnala“ azaz elérkezett a záróünnepély nagy napja. Melegen süttött a nap az iskola díszterme lassan-lassan megtelt a szülőkkal a diákok pedig már mind ott szorongtak egymás hátán. Együtt volt a tanári kar is, az énekkar pedig a tiszharmonium előtt állott, közöttük Gyurka is, kinek szép bariton hangja volt. Hirtelen fulig pirult Gyurka: Mariska lépett a terembe. Eljött, hogy őt meglássa, amint érettnak nyilvánítják. Eljött ide, egyedül! Szent Isten, mit szólnak majd odahaza, ha megtudják? Eh mit, amit az ember a szent szerelem nevében tesz azért, akit imád, az jól van téve, gondolta Gyurka, — meg aztán nem-e érte, leendő férjeért tette ezt? . . . Ah, most felé néz; Gyurka meghajtja magát és Mariska arcán finom mosoly ül, vidáman köszön . . . és a tanár urak akik úgy látszott jobbára ösmerték, helylyel kínálták meg. Gyurka szeretett volna odarohanni, hogy kikapja alóla azt a széket, amelyet az a kiállhatatlan algebra tanár nyújtott Mariskának, de ezt nem tehette mert megkezdődött az ünnepély a Hymnusszal. Majd az igazgató szép, tartalmas beszédet mondott, amiből azonban Gyurka mit sem jegyzett meg magának, mert

mélyen elgondolkozott elhatározását akkép módosítván hogy még ma ünnepély után odarohan, hogy hazakísérje, és aztán elmond neki mindent. Szörnyen elmélyedt a terelésben, mert ép harmadszor szállította nevében az igazgató. „Fehér György urat, aki im „jól éretti,“ amit a markába nyomott érettségi bizonyítvány tanúsít. Örömmel, de mégis keservesen gyömszölte zsebre a bizonyítványt, mert őh egek vége az ünnepélynek, Mariska távozni készült, utána a tanárok is, a publikum is kivonult. Ő meg csak hosszú küzdelem után ért ki a szabadla, akkor meg a mint le akart rohanni a lépcsőn, az a kegyetlen osztályfőnök csípte el, megkérve az ő kedves Fehér „barátját“, hogy vigye haza lakására ezt a néhány bölcsészeti tankönyvet. Gyurka sáppadezött ugyan a méregtől, de azért még sem mert ellenkezni és bizonyos fölenynyel telyesítette az osztályfőnök kérését, aminek később örült is, mert ugyan abban a házban és emeleten lakott a profesor, a melyikben Gyurka ösmeretlen imádoztja. Ezt is így akarta az Isten és most — gondolta magában — szandékosan benyit Mariskáékhoz és ha egyszer bent van, majd tudja hogy mit csináljon. Rohant hát a könyvekkel. Fel az emeletre. Becsünet az ajtón; a szíve hangosan vert, homlokára nagy izzadság csöpök ülték ki és izgatottsága csak fokozódott ama hiedelemétől, hogy amint belép, Mariska elájul az öröm ily rop-

pantadagától és föltétlenül az ő karjaiba dől. . . . Az ajtó nyílik és ő szegény egyszerre magához tért, amint maga előtt látta — osztályfőnökét. Tehát nem itt lakik Mariska! No sebaj! — gongolta — és elakart sietni. A professor azonban tartóztatva, sőt be is hívta a szobájába. A mint Gyurka ide belépett, azt hitte, hogy a föld nyílik meg alatta, úgy megijedt attól, amit látott.

Menyországát, Mariska „kisasszony“ ott látta a profesor urat kanapján, amint ölébe ringatta gügyögő kis gyermekét, az osztályfőnök úr kis fiát . . .

— Kínáld meg asszonyka — szölt a tanár úr ne-jéhez, Mariska „kisasszonyhoz,“ — Fehér urat egy pohárka konyakkal, cigarettával, mert neki már szabad . . .

Gyurka azt se tudta, hogy mit csinál az ijedségtől. Egyre csak az ajtót kereste . . . — Köszönöm, nekem még nem szabad . . . a papa vár, . . . a Mariska, . . . a Bözsike . . .

. . . Meg se állt hazáig.

Otthon már várta a papa, meg a kis Bözsike, akiket pityeregve össze-vissza csokolgatott a szavakkal:

— Érett vagyok édes apám, jól érett . . .

ujabb kor irodalmában ez a Jókai könyvtár, a mely félvényként oly pontosan gyarapszik tíz-tíz kötettel. A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, a mely ezt a hatalmas munkát kiadja, ezuttal még a rendelkezés idején korábban bocsátotta ki ez újabb sorozatot tekintettel a közeledő fűrdő évadra a mikor mindenki szívesen visz magával nyári üdülő helyére jó könyveket. A közönség aligha talál alkalmasabb olvasmányt Jókainál, mert hisz a legtöbb ember Jókait úgy olvassa hogy előlrol kezdli a mikor befejezte. A most megjelent hetedik sorozat tartalomjegyzéke a következő LXI. kötet. Megtörtént regék (novellák) LXII—LXIII. A kik kétszer halnak meg. (regény.) LXIV. kötet. Görög tűz (novellák) LXV. kötet. Egy hírhedt kalandor a tizenhetedik századból (regény) LXVI. Szabadság a hó alatt vagy a zöld könyv (regény) LXVII—LXVIII. kötet Szerelve mind a vérpadig (regény) LXIX. kötet. Még egy csokrot (novellák) LXX. kötet: Egy játékos a ki nyer (regény.)

— **Szerelmi ölelés nyomorékja.** Nehéz munkáján biczeg be Gyulán a végtárgyalási teremben Szujó Mária, egy 16 éves endródi leány. Az ember szíve valóban megcsigalja. Keservesen panasolja el, hogy ő egy könnyelmű fiatal legény meggondolatlan tettének a szerencsétlen áldozata, örökös nyomorékja. Lipták Lajos a neve az illető legénynek, kivel a szép Mari mult év nyarán együtt foglalkozott egy gőzcséplőgép mellett. Hasztalan figyelmeztelte a leányt a legényt, hogy legálább akkor, a midőn a gép működésben van, hagyjon fel enyelgő tréfái és udvarlásával s ne legyeskedjék körülte, mert baj lehet belőle, a könnyelmű ifjoncz nem fogadott szót és ennek Szujó Mari keservesen adta meg az árát. Amint ugyanis Lipták Lajos a gép működése közben hátulról észrevétlenül megkapta a leányt, hogy magához ölelje, ez utóbbi összerendezte s hogy-hogy nem, bal lába a dobsinek közé csuszott úgy, hogy hasztalan rántotta vissza, mert Szujó Mária csak lába fejének árán menekülhetett, melyet a veszedelmes masina leszakított. — A törvénytörő Lipták Lajost gondatlanság által okozott súlyos testi sértés miatt egy havi fogságra és kárterítésre ítélte, a szegény leány pedig, a kinél a legényölésnek ily nagy ára volt, megnyugodva az ítéletben, egy mélyen szemrehányó pillantást vet a börtönbe indított legényre sazzal tovább sántikál könnytől áztatott keservesen munkáján.

— **Furfangos szocialisták.** A bánfalvi szocialisták — mint az általánosan tudva van — nem állottak el aratni, hanem csak tanácskoztak és izgatták a vidékről jött részeseket. A Lajos-szénási és palma téri uradalmak részeseit, (kistelekieket) rávették, hogy hagyják abba a munkát. Azok egy szép reggel abba is hagyták s újabb követeléssel állottak elő. A tulajdonos azonban nem akart ismételtén újra alkudni s így a kistelekiek kijelentették, hogy akkor nem dolgoznak tovább. — Az alkudozásnak az lett a vége, hogy az aratást már a bánfalviak végzik, olcsóbbért, mint a kistelekiek végezték. — A becsapott 200 és egynehány pár kisteleki részes közül, — mikor rájöttek, hogy a bánfalvi „olvársnak“ miért kérétek őket az aratás abbanhagyására — 30 pár újra folytatni akarta a munkát, de gróf Károlyi a ki éppen Szénáson tartózkodott, most már szóba sem áll velök s így a kistelekiek munka nélkül maradtak. — Ebből az esetből is látszik, hogy a szocialisták sem jobb a k „borzosa“ osztályhoz tartozóknál.

— **Időjárás.** A meteorologia intézet a folyó hó 14-ikéről jelenti, hogy változó, aránylag hűvös és helyenkint esős idő várható. Az időjelző intézet ezen időjósága igazán be is következett. Mert 14 ike óta a hőmérséklet alacsony fokon áll, mely így a nyár derekán szokatlan. Pénteken szép lassú eső is volt, melyet azonban azon gazdák kiknek még gabonájuk lábbon van, szívesen elengedtek volna.

— **Az asszonyi ruhákról** Az elmúlt hetek egyik rendes szenzációja volt a kuriának az az ítélete, melyben kimondotta, hogy a férj nem köteles azokat a szabószámlákat kifizetni, a melyeket feleségük hátuk megett, tudtuk nélkül csinálnak. Ebben az érdekes ügyben a nők legkedvesebb szépirodalmi hetilapjuk: az Ország-Világ egy szinte szomjazó kérdést intéz olvasóihoz: mennyi ruhára van egy nőnek egy esztendőben szüksége. Egy egész sereg mosolygó női arc várja kíváncsian a feleleteket. Különbö is az Ország-Világ az az újság, a mely minden számában érdekes actualis képeket s kitünő szépirodalmi cikkeket közöl. E heti számában is vagy harmincz szébbnél-szebb képet s tíz verset és novellát találtunk. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévenként 2 frt. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Bold-utca 7.)

Válasz Riporternek. Azt veti fel kérdését ismét: miről írjon, ha egyszer semmisen történik olyan, melyről írnia lehetne. Ez, mint kifogás, egyáltalán gyenge. Mert hiszen a legparányibb momentum mindig elég jó és alkalmas tárgy, csak szellemesen kell feldolgozni. Hát, hogy a jövőre való alkalmazkodás végett is példát mondjak: úgy jártában keltében, ha egyebet nem is vesz tudomásul, ha egy kis érteke volna a szépírás s a hegy-völgyben nyilvánuló nyüzsgő zsongó élet iránt, hát amikor az aszfalt járdán az Árpád szállodábeli üzletekig ér, egy pillantást vetne a Kmetz Mihály kirakatába és ime maga előtt látná teljes valójában a hegyek közé szorított völgyet vigan csergedező, csacsogó-locsogó, csermelyével, benne a méléző szalonkával, amint méltóságos léptével, a gond nélküli élet gyönyöreivel, körül járkál a csermely által görgetett kavicsok között. Ugy, mint akinek könnyű, szép az élet. Ez a him. Párja más csermelyben, keresi élelmét. Most a him maradt otthon tojás őrzőnek, mert itt van az otthonuk, itt ütöttek tanyát, s kell, hogy az otthon valamelyik őrizze, mert jönne a kakuk, mely ellopná, jönne a nyest, borz, görény, melyek megennék a frissen költ tojást. El-el méléz gondatlan az élete, mert az Isten kegyelme (ezuttal Kmetz Mihály gondoskodása) megadja táplálékát minden napra. — A külső élet (már tudniillik a kirakat nagy ablakabláján kívüli élet) nem zavarja nyugalmában. Felpillant a járókelőkre néha-néha s mintha mondaná: nektek nem ily könnyű, nem ily vig az életek, nektek nagyobb gondot okoz a mindennapi kenyér, mint nekem itt. S kevély lépésekkel megy odább aztán. Ő neki jó csak igazán. — Hát például ez is oly tárgy, melyet ha szellemesen, ügyesen, igaz riporterri fogással dolgozna fel, hát szívesen olvasná mindenki.

— **Legolcsóbb árjegyzék.** Lapunk mai számának hirdetései között levő feltűnő olcsó árjezekre felhívjuk a közönség figyelmét, s az ott megvételre ajánlt italokat annál inkább is a legjobb lelkiismerettel ajánlhatjuk a nagyérdemű közönségnek, mivel ezen hirdetés maga is azt bizonyítja és árulja el, hogy az nem nagyhangú lármás vásári reklám, hanem olyan, mely megérdemli, hogy a közönség legalább próbát tegyen; mert hiszen mindenkinek módjába áll arról meggyőződhetni, valjon mily portékát vesz, módjában áll mindenkinek az italt megbírálni, mert Dezsőfi József Árpád-szállodai vendéglős a kóstolóval bárkinek is ingyen szolgál.

Népmozgalmi adatok.

Születések. Az elmúlt hét folyamán született 28 gyermek. Az év elejétől ezideig összesen 519.

Eljegyzés a hét folyamán két eljegyzés történt, ugyanis Sztrehoczki György eljegyezte özv Spisják Györgynét és Milán János szabó eljegyezte Fülöp Kovács Erzsébetet.

Házasság a hét folyamán nem kötöttetett.

Halálozás. Az elmúlt hét alatt meghalt 11 ember. Az év elejétől ez ideig összesen 321.

Ezek szerint az év elejétől az ideig szaporulat 198, — mely szám, ha a szaporodás ily arányban halad, az év végevel a három százat eléri:

Szerkesztői üzenetek.

W. R. F. urnak Temesvár. Küldött kéziratait megkaptuk. Jónni fognak. A jövőre nézve ígért dolgozatait szívesen vesszük. Lapunkat a közölt címre elküldjük úgy Temesvárra, mint annak idején Budapestre. De nem hagyhatunk megjegyzés nélkül némely körülményt, melyre figyelmét ezuttal fel is hívjuk. Ugyanis, dolgozataiban a főalakok jellemének részint a véghez vitetett kisebb cselekmények, részint más motívumok által jobban ki kell hogy domborodjanak. Más szóval, a főalakokat úgy kell mindenkor jellemezni, hogy azok jellemük, felekül lelkületük, vagy ezeknek merő ellentései által (mert egy hitvány, jellemtelen, gaz, aljas, erkölostelen és nem tudom én milyen lelkületű szereplő is lehet főalak) a többi szereplők közül kimagasoljanak, ne maradjanak a hátköznapiság terén. Ezeket mondjuk itt „rossz szóc“-ra. — Ámbár egész dolgozatán végig vonul a tehetség, mely azonban még további fejlesztésre szorul, mert a jó pap is holtig tanul.

Gy. V. urnak Tass. A küldött dolgozatot köszönettel vettük. Közölni fogjuk a jövő számban. Lapunkat küldjük.

H. G. urnak. Hogy két szerető szív egy szalma guliában is meg fér, rémit módon igaz, de — és itt következik aztán a bölkönő — a nőnemű szerető szív rendszeren oly gazdag a különféle igényekben, hogy abban a bizonyos szalma guliában legalább is egy szalon berendezésnek kell lenni, még pedig lehetőleg a legutóbbi divatszertint empire-stílusban.

CSARNOK.

Halkan repül . . .

*Halkan repül langy fuvalom
A messzeségből én filém,*

*S amit fülembé sugdos, az
Csupa öröm, csupa remény.*

*Azt mondja, hogy a szöke lány
Nem feledett el engemet,
Értem dobog a szíve csak
S egész világa szeretet.*

*Halkan repül langy fuvalom . . .
A keblemet melengeti,
A szívem szinte olvadoz,
A hirt hinni alig meri.*

*Elviszi az üzenetem
Halk fuvalom, enyhe szél . . .
Szöke kis lány a távolban
Hallgasd meg hogy mit beszél.*

*Szellő szárnyán szívem szava
Száll hozzád, édesem,
Szerelmemről, boldogságról
Sug-búg halkan, csendesen.*

*Várom vissza válaszodat . . .
Mit felelsz majd énnekem? . . .
Felelj úgy, hogy ne legyen bus,
De mindig vig énnekem!*

Végyváry R. Ferencz.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Alulírott folyó hó 1-én Schwarz Károly urat Szarvason a piac téren minden igaz ok nélkül támadtam meg. Elismerem, hogy midőn őt szavakkal sőt tetteleg megsértettem büntetésre méltó cselekményt követtem el. Tetteimet megbánom s tőle a nyilvánosság előtt is bocsánatot kérek.

Szarvason, 1897. Julius hó 16-án.

Spitzer Ferencz.

Nyilatkozat.

Abból az alkalomból hogy Reichhart Márkus rabbi ur 14 évi érdemdus itteni működés után körünkből eltávozik, alant irt szarvasi izr. hitközségi tagok őszinte sajnálkozásunknak adunk eltávozása miatt kifejezést.

Sajnálkozásunknak adunk kifejezést az ő eltávozása miatt azon tudat nyomasztó hatása alatt, hogy a hézag, mit hitközségi életünkben az ő eltávozása okoz, — hosszú idők mulva sem lesz pótolható.

Sajnálkozunk az ő igénytelen és szerény személyével egész ellentétben álló ragyogó szónoki tehetségének elvesztése fölött, és hogy nélkülözni fogjuk őt mindnyájan ki 14 esztendő alatt a Zsidó papi szellem fényes nyilatkozatával oly számtalanszor szerzett hitközségünknek minden itteni felekezet előtt dicsőséget.

Elismerésünknek és hálaunknak kifejezése mellett veszünk tőle ezennel bucsút, és kívánva hogy jövő utain őt Isten áldása kísérje, alulírott hivi hozzá járulnak, miszerint neki maradandó emlékül egy megfelelő emléktárgy adassék át, és kérjük tartson meg minket jó emlékezetében!

Az emléktárgy melyet hivi vettek volt, egy szép aranyóra, hozzá igen szép arany láncz és egy emlékalbum, az emlékalbumot erősíti 62 hitközségi tag kik legnagyobb sajnálatukat fejezik ki Reichart Márkus rabbi ur eltávozása felett.

Weisz Márkus

izr. hitközségi képviselő és több tag.

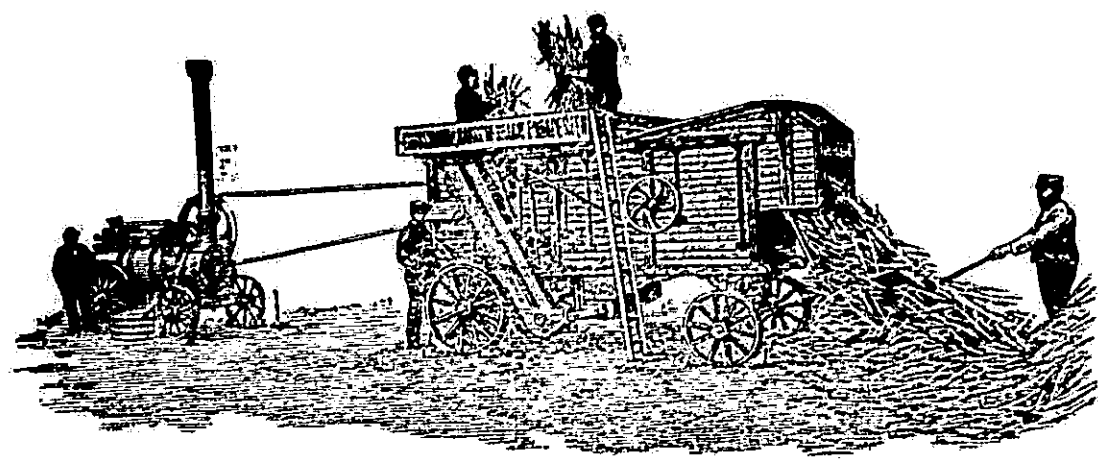
*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

Felölös szerkesztő DOLESCH JÓZSEF.
Kiadó lap tulajdonos SAMUEL ADOLF.

HIRDETÉSEK.

Egy jó házból való fiu ki 2-3
gymnasiumot végzett egy fű-
szer és rövidáru üzletbe
tanulónak
azonnal felvétetik

Ungár Jónás
üzletében
Szarvason, piactér

Mezőgazdasági gép és műszaki szerszám

raktár tulajdonosok Scherz és Kramer

Debreczenben.

A gazdaközönség érdekében kellemes kötelességüknek tartják köztudomásra hozni, hogy Szarvason a „Korik“ házban egy fiók telepet létesítettek, vezetésével Landler Pál helybeli lakos urat bízták meg.

Telepükre a legjobb minőségű minden néven nevezendő mezőgazdasági gépeket szállítanak, hogy a gazdaközönség szükségletének nagy részét nem csak ábra szerint, hanem természetben láthassa és megvehesse.

Igyekeznek jó gépek szállítása által a gazdaközönség bizalmát kiérdemelni.

Kölcsön zsák.

5000 darab ujsákkal szaporítottam a zsákkölcsön készletemet a cséplés idényre; tehát úgy a termelőknek a csépléshez, mint a gabona kereskedőknek, kölcsön-zsákkal, a legjobb minőségben készséggel rendelkezésre állok.

Buk Adolf
tűzifa és szénkereskedő
zsák-kölcsön üzlete
Szarvason piactér.

3-2

Legjobb. poloska-
irtó. bolhák, és
konyha rovarok
ellen is. stb.

8-10

ZACHERLIN

Hatása csodálatos! Ől biztosan,

mint bármely nemű szer mindenféle rovarokat és azért is az egész világon elősmert mint egyedüli a maga nemében, dicsért és igen kerestetik. — Jeléi a következők: 1. A lepecsételt üveg. 2. A Zacherlin név.

Kapható helyben:
Réthy Sándor,
Nyácsik Soma utóda,
Kmetz Mihály
urak kereskedésében.

Feltűnő olcsó

ÁRJEGYZEK.

Az Árpád szálloda pálinka nagy depójából.

Igen jó minőségű gabona pálinka	28 kr.
Igen jó minőségű törköly áthuzat	32 kr.
Jobb minőségű törköly áthuzat	36 kr.
Legjobb minőségű törköly áthuzat	40 kr.
Finom minőségű kisüsti törköly	50 kr.
Finomabb kisüsti törköly szlavoniai	60 kr.
Legfinomabb kisüsti törköly	80 kr.
Erdélyi szilvórium	50 kr.
Szlavoniai szilvórium	60 kr.
Szerémi szilvórium	80 kr.
Szerémi a legfinomabb	1-00 kr.
Finom Brazíliai rum	60 kr.
Finomabb Brazíliai rum	80 kr.
Finom Jamaikai rum	1-20 kr.
MINDENNEMŰ ÉDESITETT ITALOK ÜVEGEKBE	20 kr.

Miután főtörekvésem csekély haszon mellett nagy forgalmat csinálni, alkalmat nyujtok a t. gazdaközönségnek, hogy **INGYEN** meggyőződhessek arról, miszerint pálinkáim bámúlatos olcsó árak mellett a lehető legjobb minőségűek.

Kóstolóval minden vevőnek **INGYEN** szolgálok, tehát mindenki **INGYEN** győződhetik meg pálinkáim kitűnő minőségéről.

Magamat a t. vevő közönség pártfogásába ajánlva tisztelettel

Dezsőfi József

Árpád szállodai vendéglős.

3-3